

CS116 – LẬP TRÌNH PYTHON CHO MÁY HỌC

Lesson 08

Phân loại mô hình & các mô hình máy học

TS. Nguyễn Vinh Tiệp

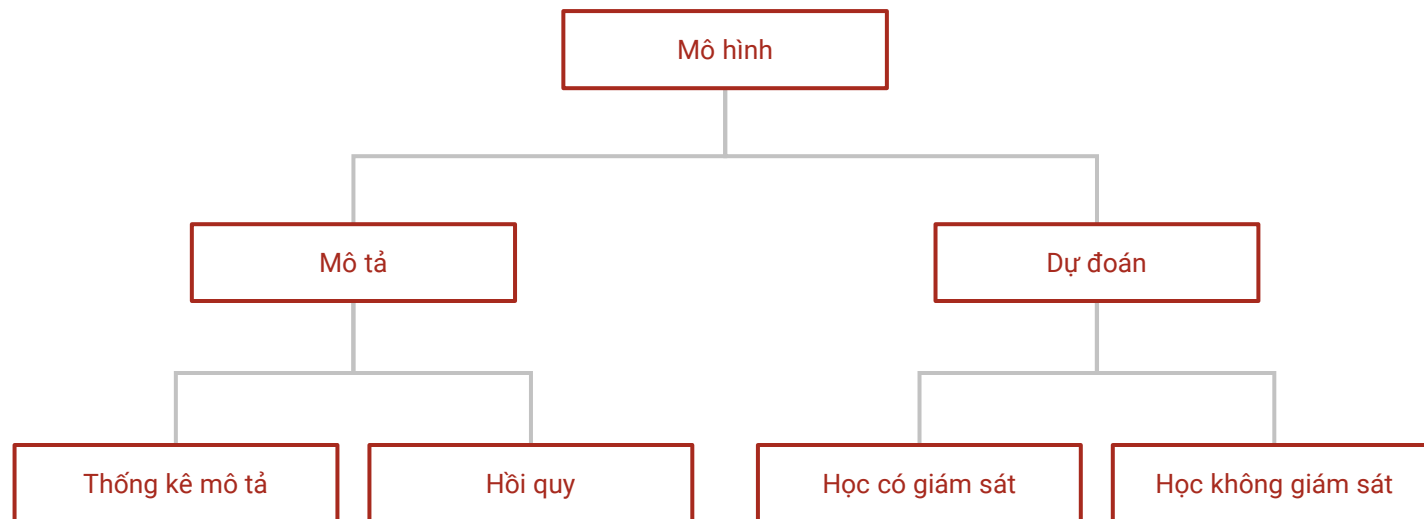
NỘI DUNG

1. Phân loại mô hình
2. Các mô hình máy học
  1. Mô hình cơ bản
  2. Bagging và Boosting
  3. Mô hình dựa trên cấu trúc cây
3. Auto ML

Phân loại mô hình

- ❑ Mô hình mô tả và mô hình dự đoán

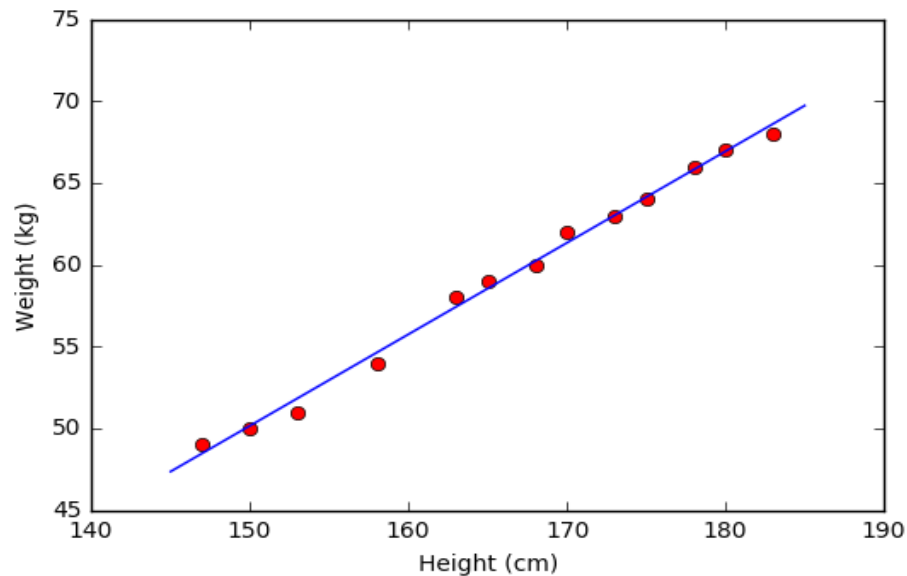
Mô hình máy học

1. Mô hình cơ bản
  1. Hồi quy tuyến tính (Linear Regression)
  2. Hồi quy luận lý (Logistic Regression)
  3. Cây quyết định (Decision Tree)
2. Bagging và Boosting
3. Mô hình dựa trên cấu trúc cây
  1. Random Forest
  2. XGBoost
  3. LightGBM
  4. CatBoost

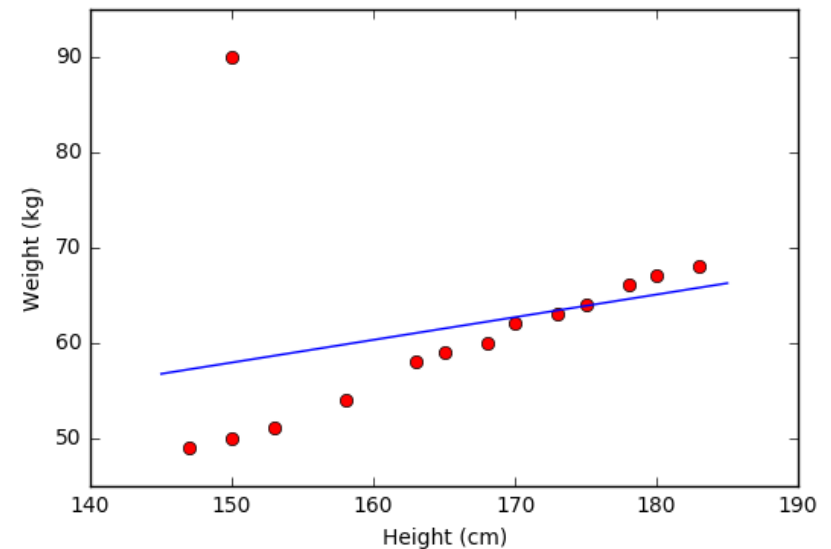

Hồi quy tuyến tính

- ❑ Một cách tiếp cận tuyến tính để mô hình hóa mối quan hệ giữa một biến phản hồi vô hướng (scalar response) và một hoặc nhiều biến giải thích (Explanatory variable) -> Mô hình tham số
- ❑ Nhạy cảm với nhiễu/ngoại lệ

<https://machinelearningcoban.com/2016/12/28/linearregression/>

<https://machinelearningcoban.com/2016/12/28/linearregression/>

Hồi quy tuyến tính: Về mặt toán học

- Độ lỗi, ước lượng tham số, tính Bias, Variance

$$Y = \beta * X + \epsilon$$

$$L_{ols}(\hat{\beta}) = \sum_{i=0}^n \left\| y_i - x_i * \hat{\beta}_i \right\|^2 = \left\| Y - X * \hat{\beta} \right\|^2$$

$$\hat{\beta}_{ols} = (X^T X)^{-1} (X^T Y)$$

$$Bias(\hat{\beta}) = E(\hat{\beta}) - \beta$$

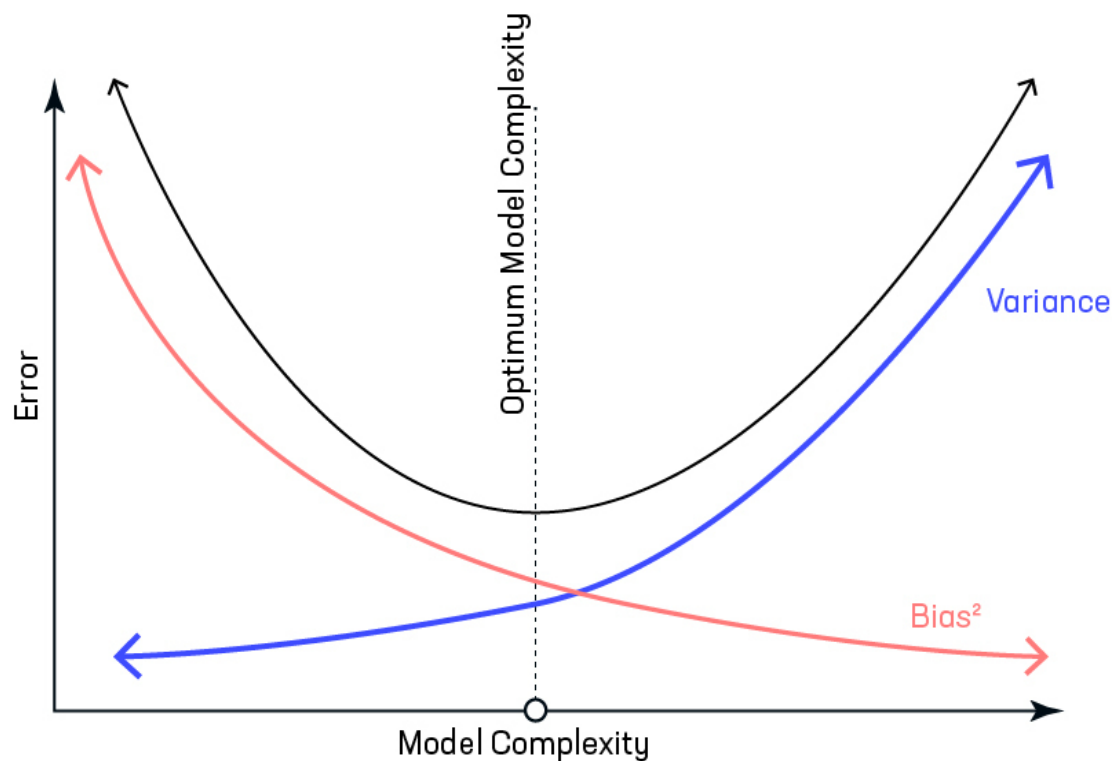
$$Variance(\hat{\beta}) = \sigma^2 (X'X)^{-1}$$

Hồi quy tuyến tính: Độ lỗi

$$Error - term = \left(E \left(X\hat{\beta} \right) - X\beta \right)^2 + E \left(X\hat{\beta} - E \left(X\hat{\beta} \right) \right)^2 + \sigma^2$$

Câu hỏi đặt ra: Làm thế nào để có được độ phức tạp mô hình tối ưu

<https://www.geeksforgeeks.org/lasso-vs-ridge-vs-elastic-net-ml/>

Hồi quy tuyến tính: Ví dụ

- ❑ Sử dụng thư viện sklearn & công thức toán (Slide 5)

```
# Step 1: add x0 =1 to dataset
X_train_0 = np.c_[np.ones((X_train.shape[0],1)),X_train]
X_test_0 = np.c_[np.ones((X_test.shape[0],1)),X_test]

# Step2: build model
theta = np.matmul(np.linalg.inv( np.matmul(X_train_0.T,X_train_0)
), np.matmul(X_train_0.T,y_train))
```

```
# Scikit Learn module
from sklearn.linear_model import LinearRegression
lin_reg = LinearRegression()
lin_reg.fit(X_train,y_train) # Note: x_0 =1 is no need to add, skl
earn will take care of it.

#Parameter
sk_theta = [lin_reg.intercept_]+list(lin_reg.coef_)
parameter_df = parameter_df.join(pd.Series(sk_theta, name='Sklearn_theta'))
parameter_df
```

	Parameter	Columns	theta	Sklearn_theta
0	theta_0	intersect:x_0=1	7.059171	7.059171
1	theta_1	age	0.033134	0.033134
2	theta_2	bmi	0.013517	0.013517
3	theta_3	OHE_male	-0.067767	-0.067767
4	theta_4	OHE_1	0.149457	0.149457
5	theta_5	OHE_2	0.272919	0.272919
6	theta_6	OHE_3	0.244095	0.244095

<https://www.kaggle.com/code/sudhirn17/linear-regression-tutorial>

LASSO

- ❑ Hồi quy tuyến tính + L1 Regularization → LASSO
- ❑ Có thể sử dụng để chọn lọc đặc trưng (Bài 6)

$$L_{lasso} = \operatorname{argmin}_{\hat{\beta}} \left(\|Y - \beta * X\|^2 + \lambda * \|\beta\|_1 \right)$$

Ridge Regression

- Hồi quy tuyến tính + L2 Regularization → Ridge

$$L_{ridge} = \operatorname{argmin}_{\hat{\beta}} \left(\|Y - \beta * X\|^2 + \lambda * \|\beta\|_2^2 \right)$$

where λ is regularization penalty.

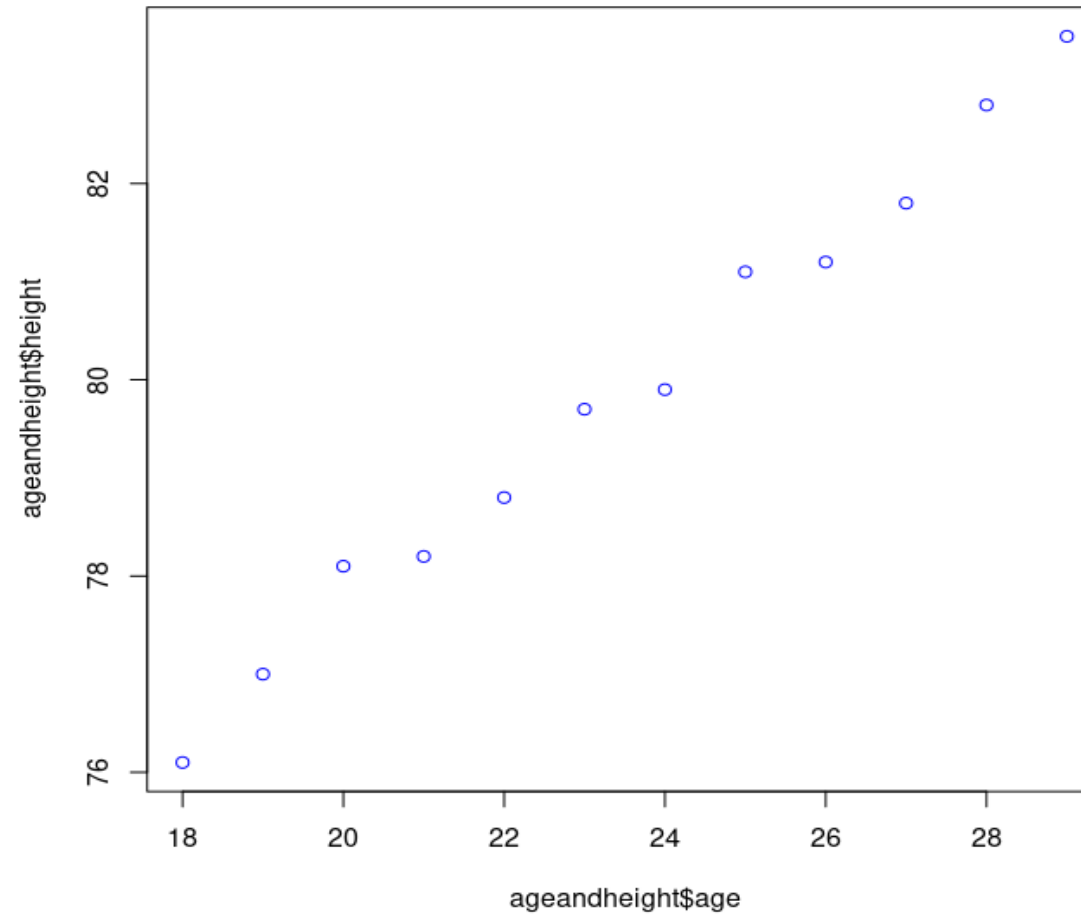
Hồi quy tuyến tính + Regularizations

- Hồi quy tuyến tính + (L1 + L2) Regularization → Elastic Net
- Có thể kết hợp ưu điểm của cả Lasso và Ridge

$$L_{elasticNet} = \underset{\hat{\beta}}{argmin} \left(\hat{\beta} \right) \left(\sum \left(y - x_i^J \hat{\beta} \right)^2 \right) / 2n + \lambda \left((1 - \alpha) / 2 * \sum_{j=1}^m \hat{\beta}_j^2 + \alpha * \sum_{j=1}^m \left\| \hat{\beta}_j \right\| \right)$$

Ví dụ về hồi quy tuyến tính với R

Ví dụ về hồi quy tuyến tính với R

```
Call:
lm(formula = height ~ age, data = ageandheight)

Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-0.27238 -0.24248 -0.02762  0.16014  0.47238

Coefficients:
              Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)   64.9283     0.5084   127.71  < 2e-16 ***
age            0.6350     0.0214    29.66 4.43e-11 ***
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 0.256 on 10 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.9888,    Adjusted R-squared:  0.9876
F-statistic:   880 on 1 and 10 DF,  p-value: 4.428e-11
```


Ví dụ về hồi quy tuyến tính với R

```
Call:
lm(formula = height ~ age + no_siblings, data = ageandheight)

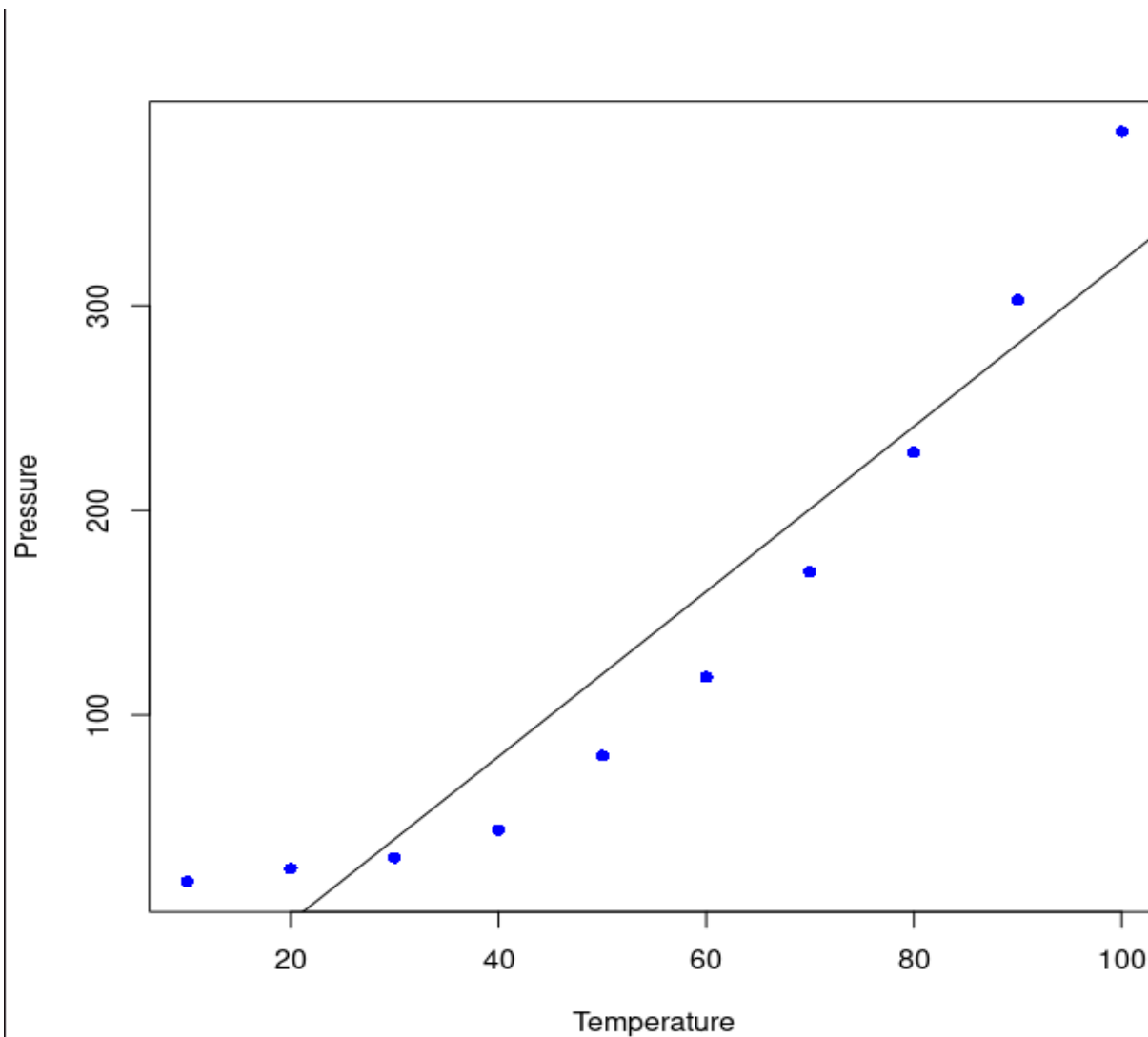
Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-0.32065 -0.13587 -0.03329  0.17380  0.36860

Coefficients:
              Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)  64.65632     0.50961  126.875 5.96e-16 ***
age           0.64007     0.02038   31.407 1.65e-10 ***
no_siblings   0.09123     0.05970    1.528   0.161
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 0.2404 on 9 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.9911,    Adjusted R-squared:  0.9891
F-statistic: 499.9 on 2 and 9 DF,  p-value: 5.982e-10
```


Ví dụ về hồi quy tuyến tính với R

Ví dụ về hồi quy tuyến tính với R

```
Call:
lm(formula = Pressure ~ Temperature, data = pressure)

Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-41.85 -34.72 -10.90  24.69  63.51

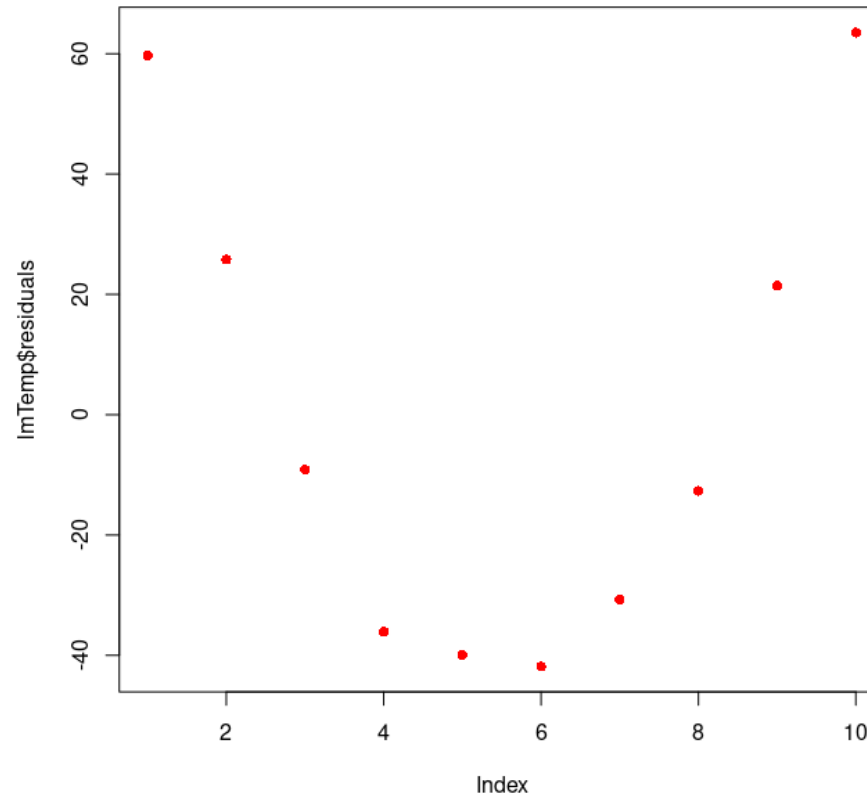
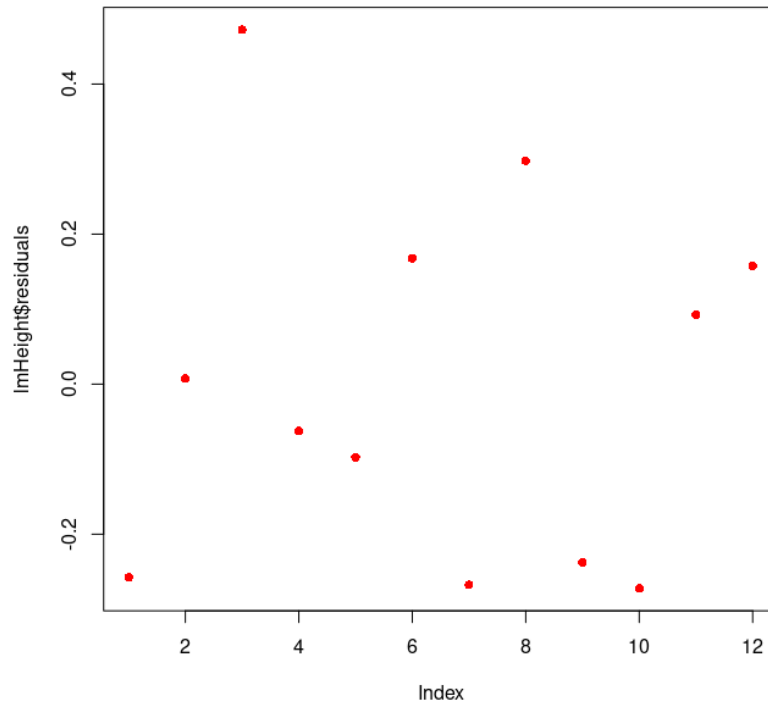
Coefficients:
              Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept) -81.5000    29.1395  -2.797   0.0233 *
Temperature   4.0309     0.4696   8.583 2.62e-05 ***
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 42.66 on 8 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.902,    Adjusted R-squared:  0.8898
F-statistic: 73.67 on 1 and 8 DF,  p-value: 2.622e-05
```


Ví dụ về hồi quy tuyến tính với R

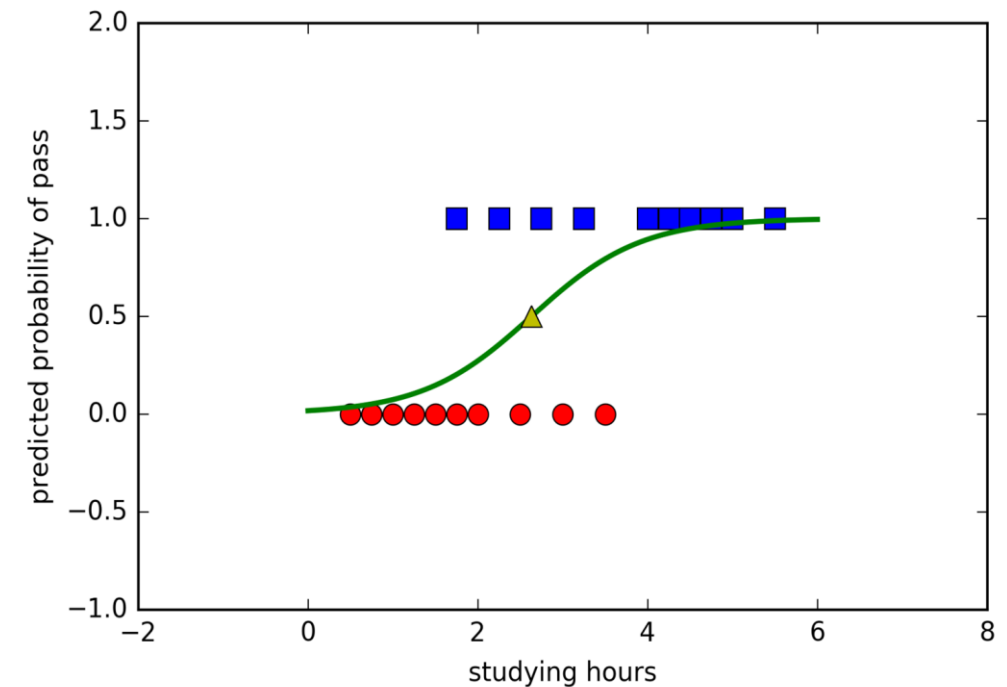
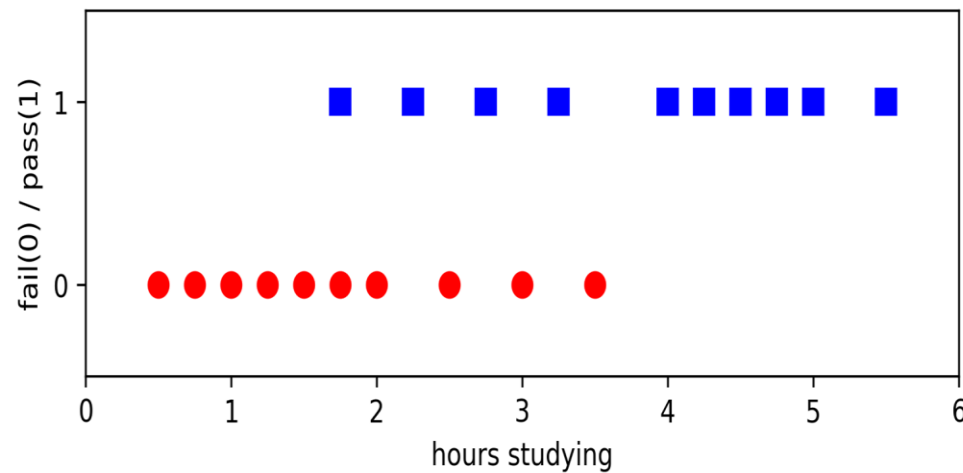

Hồi quy luận lý

- Estimate the parameters of logistic model (the coefficients in the linear combination)

Why name is Logistic Regression but can use for Binary Classification?

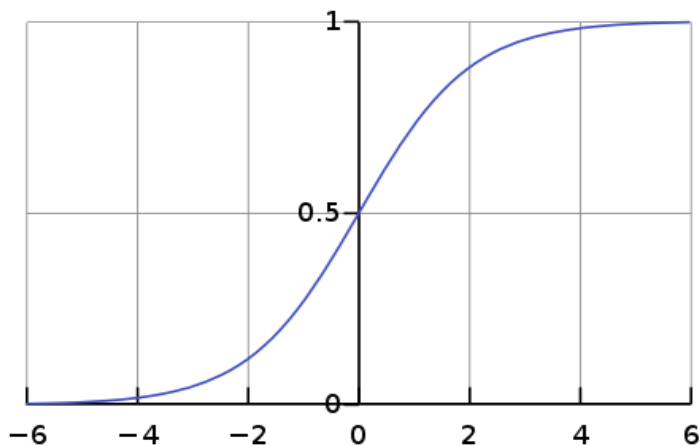
<https://machinelearningcoban.com/2017/01/27/logisticregression/>

Hồi quy luận lý: Về mặt toán học

□ Hàm Sigmoid

$$\sigma(t) = \frac{e^t}{e^t + 1} = \frac{1}{1 + e^{-t}}$$

https://en.wikipedia.org/wiki/Logistic_regression

$$t = \beta_0 + \beta_1 x$$

And the general logistic function $p : \mathbb{R} \rightarrow (0, 1)$ can now be written as:

$$p(x) = \sigma(t) = \frac{1}{1 + e^{-(\beta_0 + \beta_1 x)}}$$

$$\ell = \sum_{k=1}^K y_k \log_b(p(\mathbf{x}_k)) + \sum_{k=1}^K (1 - y_k) \log_b(1 - p(\mathbf{x}_k))$$

Hàm mất mát

Hồi quy luận lý: Ví dụ

Notebook example

```
# train a logistic regression model on the training set
from sklearn.linear_model import LogisticRegression

# instantiate the model
logreg = LogisticRegression(solver='liblinear', random_state=0)

# fit the model
logreg.fit(X_train, y_train)
```

```
# probability of getting output as 1 - rain

logreg.predict_proba(X_test)[: ,1]
```

Huấn luyện và dự đoán cho mô hình hồi quy luận lý

```
LogisticRegression(C=1.0, class_weight=None, dual=False, fit_i
ntercept=True,
                    intercept_scaling=1, l1_ratio=None, max_ite
r=100,
                    multi_class='warn', n_jobs=None, penalty='l
2',
                    random_state=0, solver='liblinear', tol=0.0
001, verbose=0,
                    warm_start=False)
```

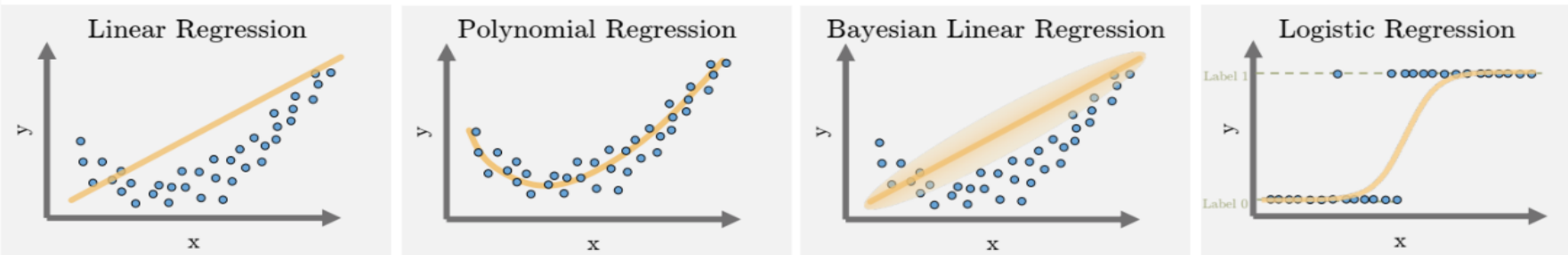
Tham số của mô hình hồi quy luận lý

Tổng kết

Cheat Sheet

Visual Representation:

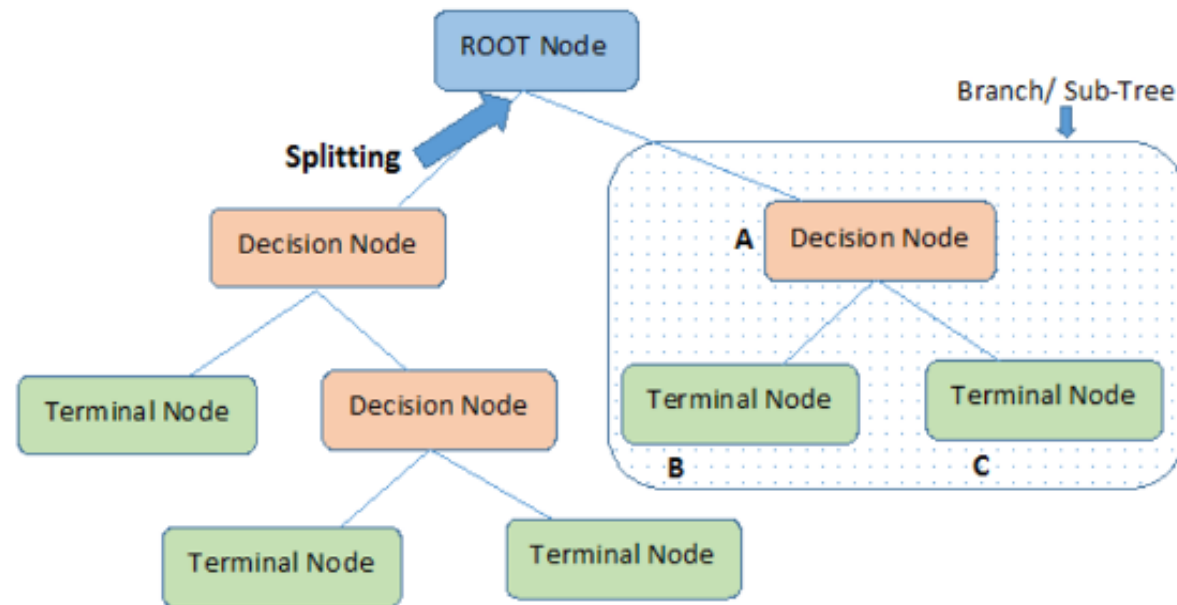
Summary:

	What does it fit?	Estimated function	Error Function
Linear	A line in n dimensions	$f_{\beta}^{linear}(x_i) = \beta_0 + \beta_1 x_i$	$\sum_{i=0}^m \ y_i - f_{\beta}(x_i)\ ^2$
Polynomial	A polynomial of order k	$f_{\beta}^{poly}(x_i) = \beta_0 + \beta_1 x_i + \beta_2 x_i^2 + \dots$	$\sum_{i=0}^m \ y_i - f_{\beta}(x_i)\ ^2$
Bayesian Linear	Gaussian distribution for each point	$\mathcal{N}(f_{\beta}(x_i), \sigma^2)$	$\sum_{i=0}^m \ y_i - \mathcal{N}(f_{\beta}(x_i), \sigma^2)\ ^2$
Ridge	Linear/polynomial	$f_{\beta}^{poly}(x_i)$ or $f_{\beta}^{linear}(x_i)$	$\sum_{i=0}^m \ y_i - f_{\beta}(x_i)\ ^2 + \sum_{j=0}^n \beta_j^2$
LASSO	Linear/polynomial	$f_{\beta}^{poly}(x_i)$ or $f_{\beta}^{linear}(x_i)$	$\sum_{i=0}^m \ y_i - f_{\beta}(x_i)\ ^2 + \sum_{j=0}^n \beta_j $
Logistic	Linear/polynomial with sigmoid	$\sigma(f_{\beta}(x_i))$	$\min_{\beta} \sum_i -y_i \log(\sigma(f_{\beta}(x_i))) - (1 - y_i) \log(1 - \sigma(f_{\beta}(x_i)))$

Cây quyết định

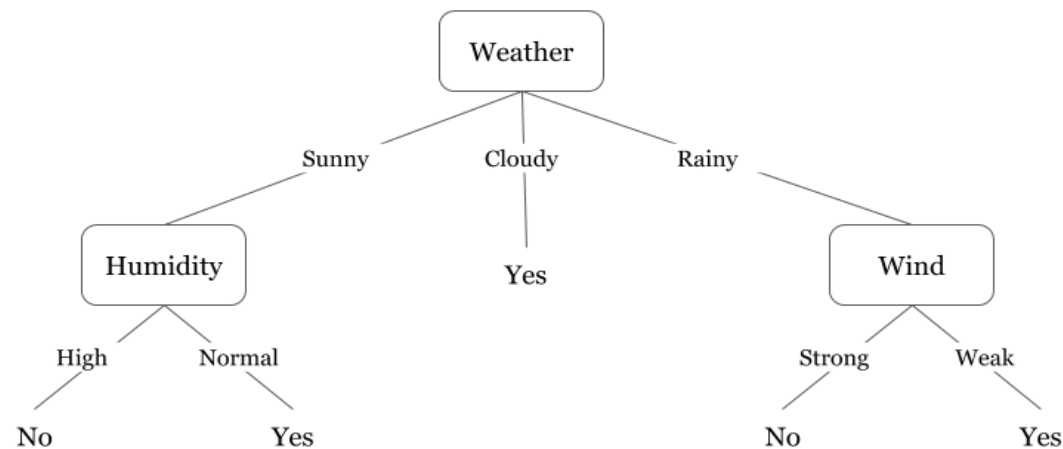
- ❑ Là một công cụ giúp bạn đưa ra quyết định bằng cách xem xét tất cả các lựa chọn có sẵn và kết quả tiềm năng của mỗi lựa chọn. Nó cũng tính đến các yếu tố như rủi ro, chi phí và lợi ích.
- ❑ Mô hình **không tham số**

Cây quyết định: Ví dụ

- ❑ Hôm nay trời nắng, độ ẩm cao, gió yếu. Chúng ta có nên chơi cầu lông không?
- ❑ Chúng ta có nên quyết định dựa trên thời tiết không?

<https://www.hackerearth.com/practice/machine-learning/machine-learning-algorithms/ml-decision-tree/tutorial/>

Xây dựng cây quyết định

Cho một bộ dữ liệu, làm sao để xây dựng cây quyết định?

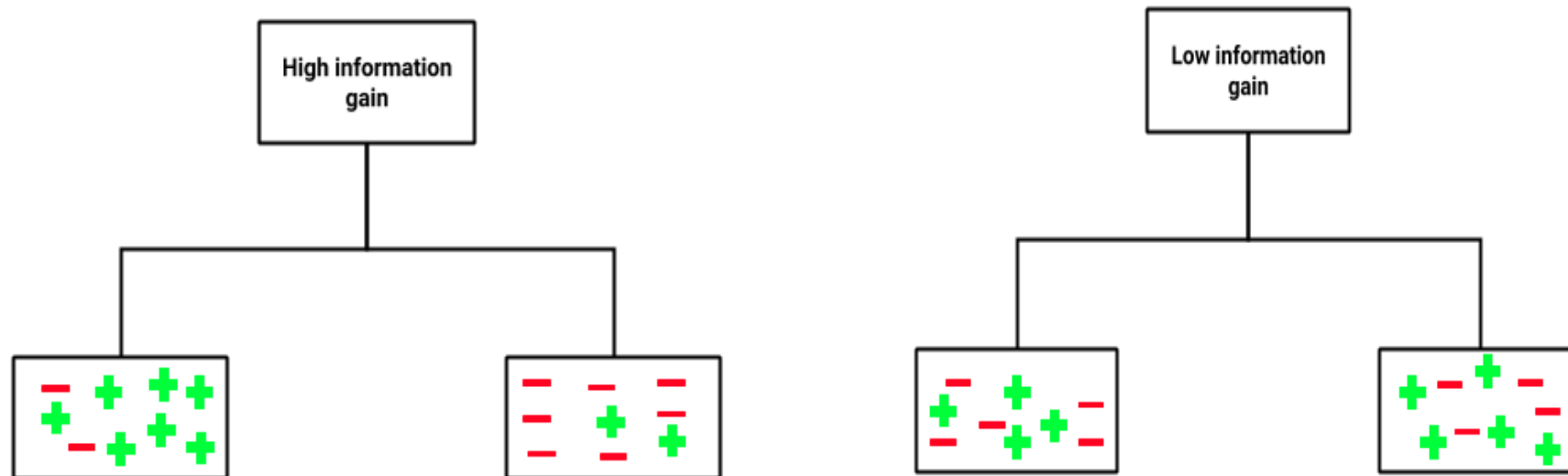
Day	Weather	Temperature	Humidity	Wind	Play?
1	Sunny	Hot	High	Weak	No
2	Cloudy	Hot	High	Weak	Yes
3	Sunny	Mild	Normal	Strong	Yes
4	Cloudy	Mild	High	Strong	Yes
5	Rainy	Mild	High	Strong	No
6	Rainy	Cool	Normal	Strong	No
7	Rainy	Mild	High	Weak	Yes
8	Sunny	Hot	High	Strong	No
9	Cloudy	Hot	Normal	Weak	Yes
10	Rainy	Mild	High	Strong	No

Entropy & thông tin thu thập

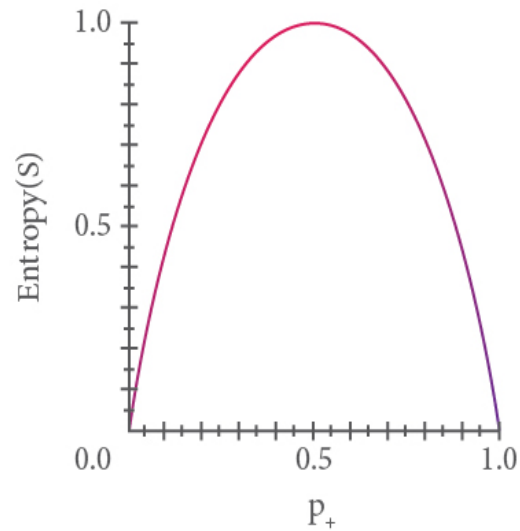
Làm thế nào chúng ta có thể định lượng được thông tin thu thập?

<https://www.hackerearth.com/practice/machine-learning/machine-learning-algorithms/ml-decision-tree/tutorial/>

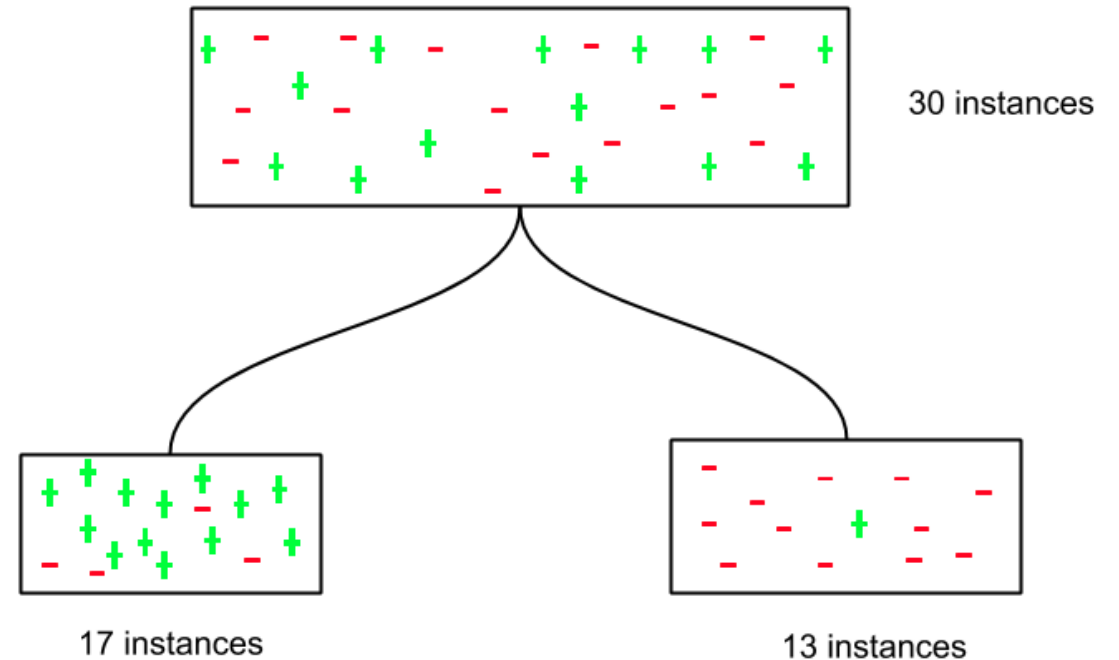

Entropy & thông tin thu thập

$$Entropy(S) = -p_+ \log_2 p_+ - p_- \log_2 p_-$$

$$InformationGain = Entropy(parentnode) - [AverageEntropy(children)]$$

<https://www.hackerearth.com/practice/machine-learning/machine-learning-algorithms/ml-decision-tree/tutorial/>

Khi nào thì dừng phân tách?

Tránh Overfitting: Cắt tỉa (Pruning)

- ❑ Một phương pháp khác có thể giúp chúng ta tránh overfitting
  - ❑ Cắt các nút hoặc nút phụ không đáng kể
  - ❑ Loại bỏ các nhánh có tầm quan trọng rất thấp

Pre-pruning

Chúng ta có thể ngừng xây dựng cây sớm hơn, điều đó có nghĩa là chúng ta có thể tỉa/loại bỏ/cắt một nút nếu nó có tầm quan trọng thấp trong quá trình xây dựng cây.

Post-pruning

Khi cây đã được xây dựng theo chiều sâu, chúng ta có thể bắt đầu cắt tỉa các nút dựa trên tầm quan trọng của chúng.

Ưu điểm & Nhược điểm

Advantages	Disadvantages
Interpretability: use visualization	Overfitting: easily overfit the data if not properly pruned or if they are allowed to grow too deep (model is too complex)
Handle both numerical and categorical features	Instability: can be unstable because small changes in the data can lead to a completely different tree → mitigated using ensemble methods , like Random Forests

Ưu điểm & Nhược điểm

Ưu điểm	Nhược điểm
Phi tham số: không đưa ra giả định về sự phân bố của các biến và mối quan hệ giữa các đặc trưng và đầu ra	Optimization Difficulty: Finding the optimal decision tree for a set of data is computationally expensive . Heuristics such as greedy algorithms aren't guaranteed to find the optimal tree. Khó để tối ưu: Tìm kiếm cây quyết định tối ưu cho tập dữ liệu rất tốn kém về mặt tính toán. Các phương pháp phỏng đoán như thuật toán tham lam không đảm bảo sẽ tìm được cây tối ưu.
Lựa chọn đặc trưng: thực hiện lựa chọn đặc trưng tiềm ẩn bằng cách ưu tiên chọn các đặc trưng nhiều thông tin để phân tách .	Bias: Chúng có xu hướng bị ảnh hưởng bởi các đặc trưng có nhiều cấp độ hơn (trong trường hợp biến phân loại) hoặc phạm vi lớn hơn (trong trường hợp biến số), vì chúng cung cấp nhiều tùy chọn hơn để phân tách dữ liệu.

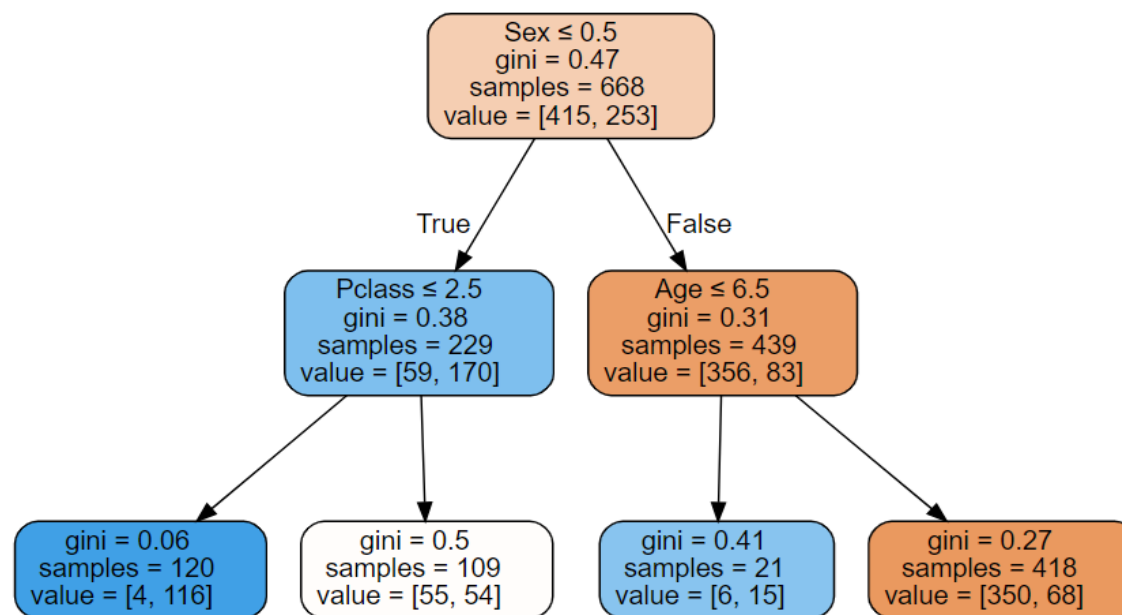

Cây quyết định: Ví dụ (Titanic)

Notebook example

```
mean_absolute_error(val_y, m.predict(val_xs))
```

0.2242152466367713

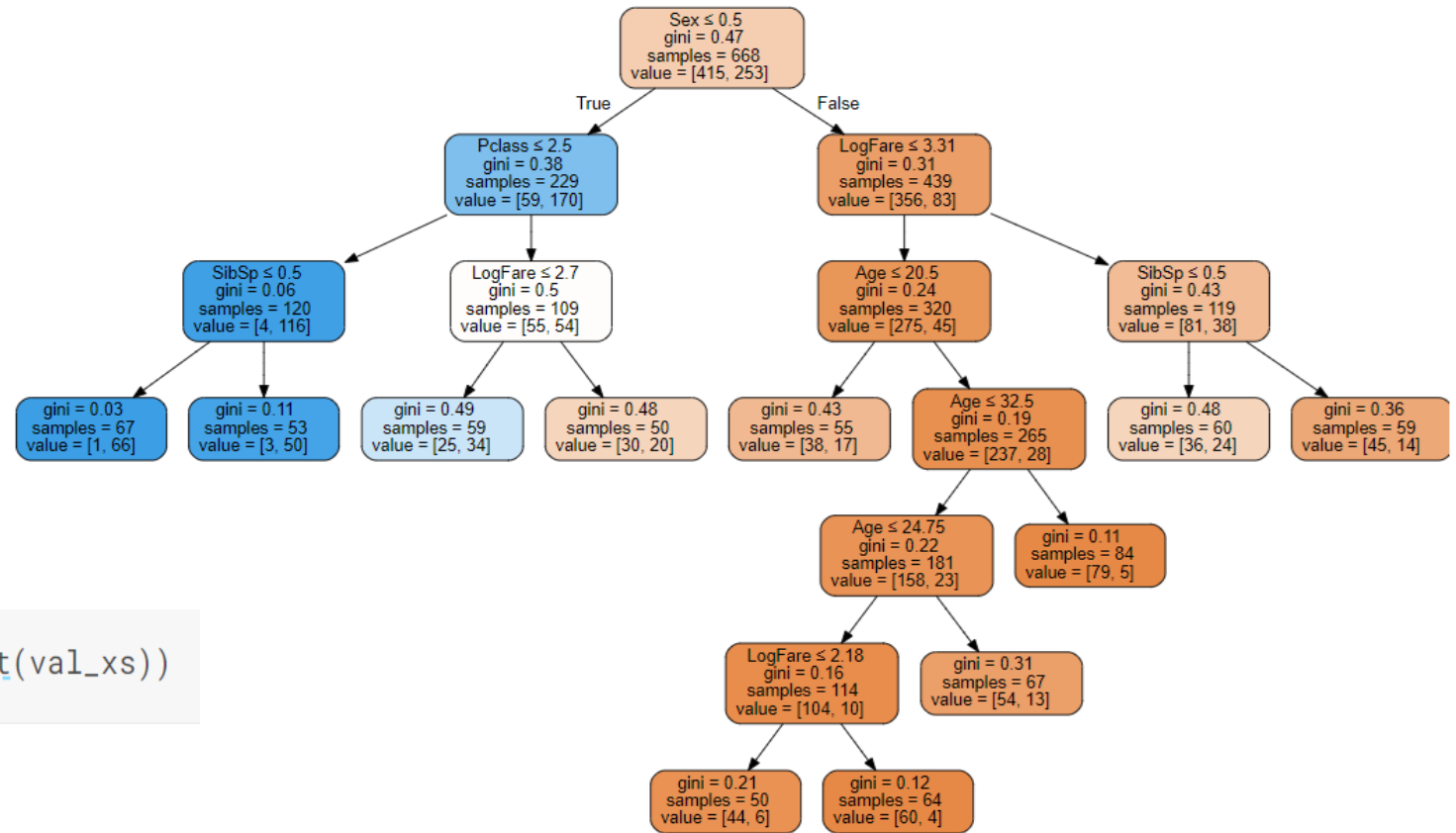

Cây quyết định đơn giản (max_leaf_node = 4)

Cây quyết định: Ví dụ (Titanic)

Bigger Tree (min_samples_leaf = 50)
→ get **better result**


```
mean_absolute_error(val_y, m.predict(val_xs))
```

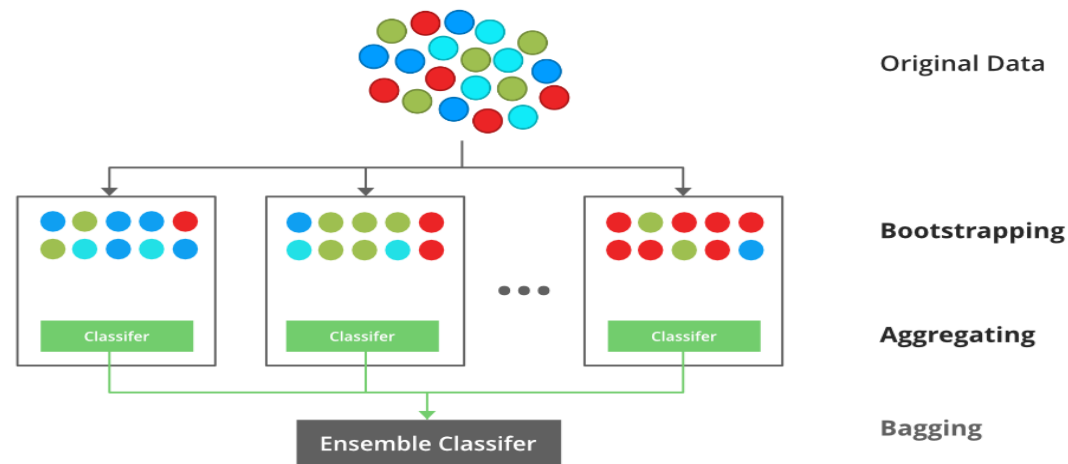
0.18385650224215247

Bagging

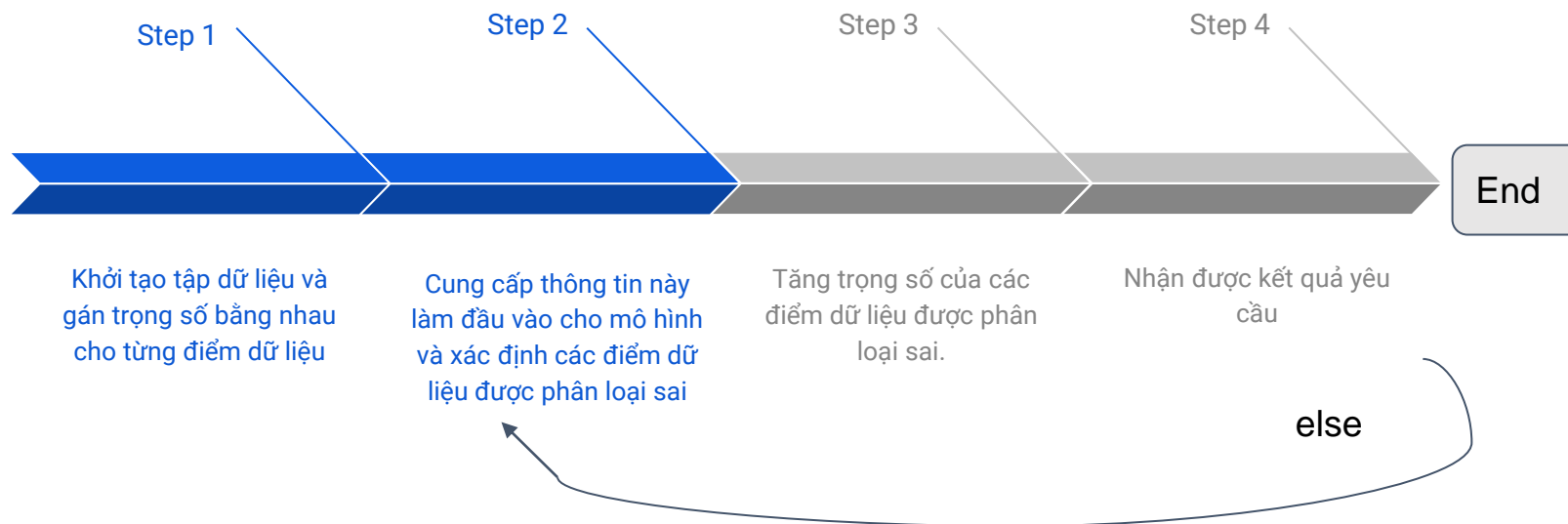
- ❑ Các loại Ensemble Learning
- ❑ Mô hình **Weak learners** học độc lập trong quá trình song song và kết hợp chúng để xác định trung bình của mô hình.
- ❑ **Random Forest**

<https://www.geeksforgeeks.org/bagging-vs-boosting-in-machine-learning/>

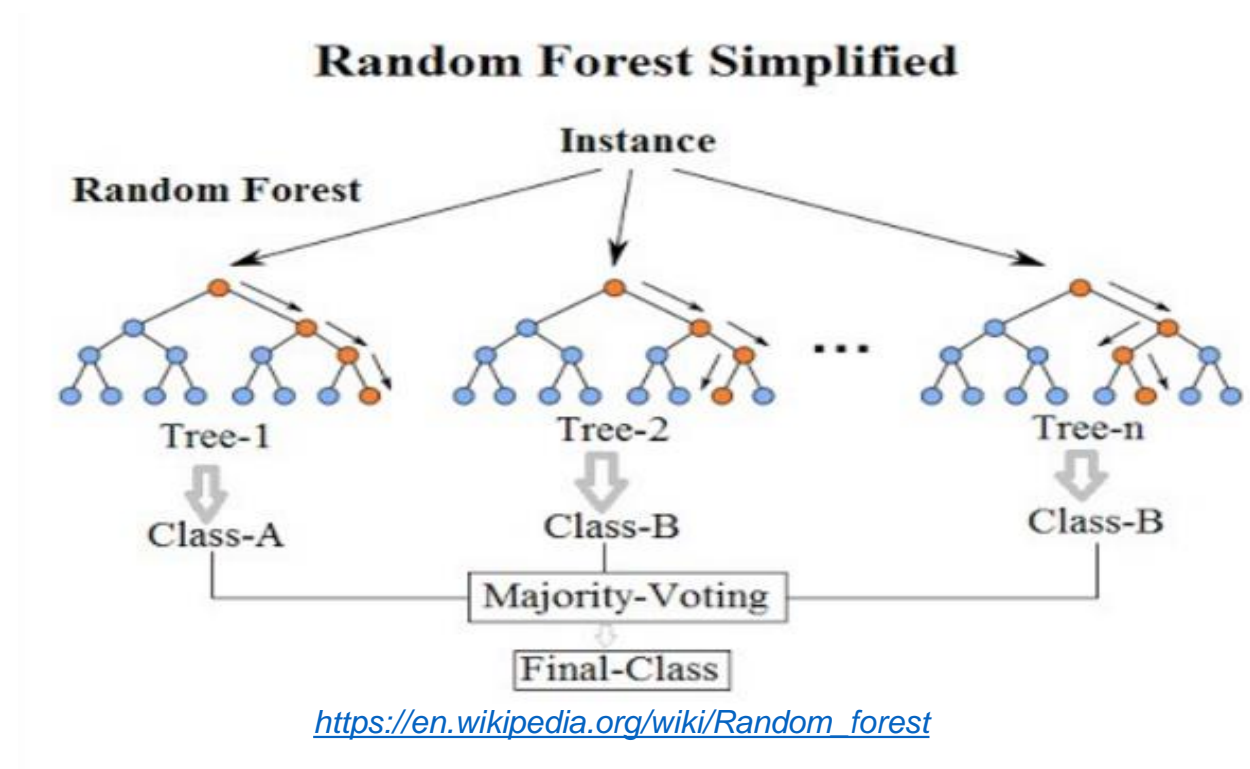
Hiện thực các bước của Bagging

Random Forest

- ❑ Sử dụng bagging (bootstrap aggregating) để huấn luyện từng Cây quyết định trên một tập hợp con dữ liệu ngẫu nhiên khác nhau
- ❑ Giảm sự tương quan giữa các cây và làm cho quần thể trở nên mạnh mẽ hơn

Những siêu tham số quan trọng

- ❑ Siêu tham số có thể tăng độ chính xác dự đoán
- ❑ [Random Forest sklearn](#)

n_estimators

Số cây trong rừng

max_features

Số lượng đặc trưng cần xem xét khi tìm kiếm sự phân chia tốt nhất

min_samples_leaf

Số lượng mẫu tối thiểu cần có ở một lá node

criterion

Hàm đo lường chất lượng của sự phân chia

max_depth

Độ sâu tối đa của cây. Nếu None, thì các nút sẽ được mở rộng cho đến khi tất cả các lá đều rỗng hoặc cho đến khi tất cả các lá chứa ít hơn min_samples_split samples

max_leaf_nodes

Trồng cây với max_leaf_nodes theo kiểu ưu tiên

Ưu điểm

Hiệu suất

Được coi là mô hình rất chính xác, mạnh mẽ và hiệu quả trên tập dữ liệu lớn

Xử lý dữ liệu có số chiều lớn

Có thể xử lý các tập dữ liệu có số lượng đặc trưng cao và không cần phân tích đặc trưng

Tính linh hoạt

Có thể được sử dụng cho cả nhiệm vụ hồi quy và phân loại, đồng thời chúng tương đối dễ điều chỉnh vì không yêu cầu điều chỉnh siêu tham số nhiều

Ưu điểm

Mạnh mẽ với dữ liệu chứ ngoại lệ và phi tuyến

Ít có xu hướng trang bị overfitting và mạnh mẽ khi xử lý ngoại lệ, cũng như có khả năng mô hình hóa mối quan hệ phi tuyến tính, phức tạp

Song song hóa

Việc huấn luyện các cây khác nhau có thể được thực hiện song song vì mỗi cây được xây dựng độc lập

Lựa chọn đặc trưng quan trọng

Đưa ra ước tính tốt về những đặc trưng quan trọng trong dữ liệu → lựa chọn tính năng

Nhược điểm

Khả năng giải thích

Khó diễn giải so với cây quyết định

Độ phức tạp tính toán

Có thể tạo số lượng cây quyết định khá lớn và tốn nhiều bộ nhớ

Bias với dữ liệu không cân bằng

Bias có thể cao khi xử lý các tập dữ liệu mất cân bằng

Ví dụ

Notebook example

```
from sklearn.ensemble import RandomForestClassifier

rf = RandomForestClassifier(criterion='gini',
                           n_estimators=700,
                           min_samples_split=10,
                           min_samples_leaf=1,
                           max_features='auto',
                           oob_score=True,
                           random_state=1,
                           n_jobs=-1)

rf.fit(train.iloc[:, 1:], train.iloc[:, 0])
print("%.4f" % rf.oob_score_)
```

0.8294

Reference

- ❑ <https://web.stanford.edu/class/stats202/intro.html>
- ❑ <https://towardsdatascience.com/what-makes-lightgbm-lightning-fast-a27cf0d9785e>
- ❑ http://arogozhnikov.github.io/2016/06/24/gradient_boosting_explained.html
- ❑ Cheat Sheet: <https://drive.google.com/drive/folders/1IGiethDMHashf9Gsfx3sPTsJOnl15Zvx>

QUIZ & QUESTIONS